
Projectnummer: 378026

Referentienummer: SWNL0277112

Datum: 19-05-2021

Uitbreiding Haven Heijen – aanvulling watertoets

Definitief

Opdrachtgever:
Teunesen zand en grint B.V., mede namens AVG Bedrijven
Hoogveld 16
6598 BL Heijen

Verantwoording

Titel	Uitbreiding Haven Heijen – aanvulling watertoets
Subtitel	
Projectnummer	378026
Referentienummer	SWNL0277112
Revisie	D1
Datum	19-05-2021
Auteur	Ab Dees
E-mailadres	ab.dees@sweco.nl
Gecontroleerd door	Matthijs Vrij Peerdeman
Goedgekeurd door	Ron Buitelaar

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel van dit rapport	4
1.2	Uitbreiding Haven Heijen	4
1.3	Gewijzigde uitgangspunten en vraagstelling onderzoek	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Beleid en uitgangspunten	7
3	Toekomstige waterhuishouding: wijzigingen	8
3.1	Samenvatting waterhuishouding vorig ontwerp	8
3.2	Veranderingen waterhuishouding na ontwerpwijzigingen	9
3.3	Vergelijking onderzochte alternatieven MER	9
4	Conclusie	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van dit rapport

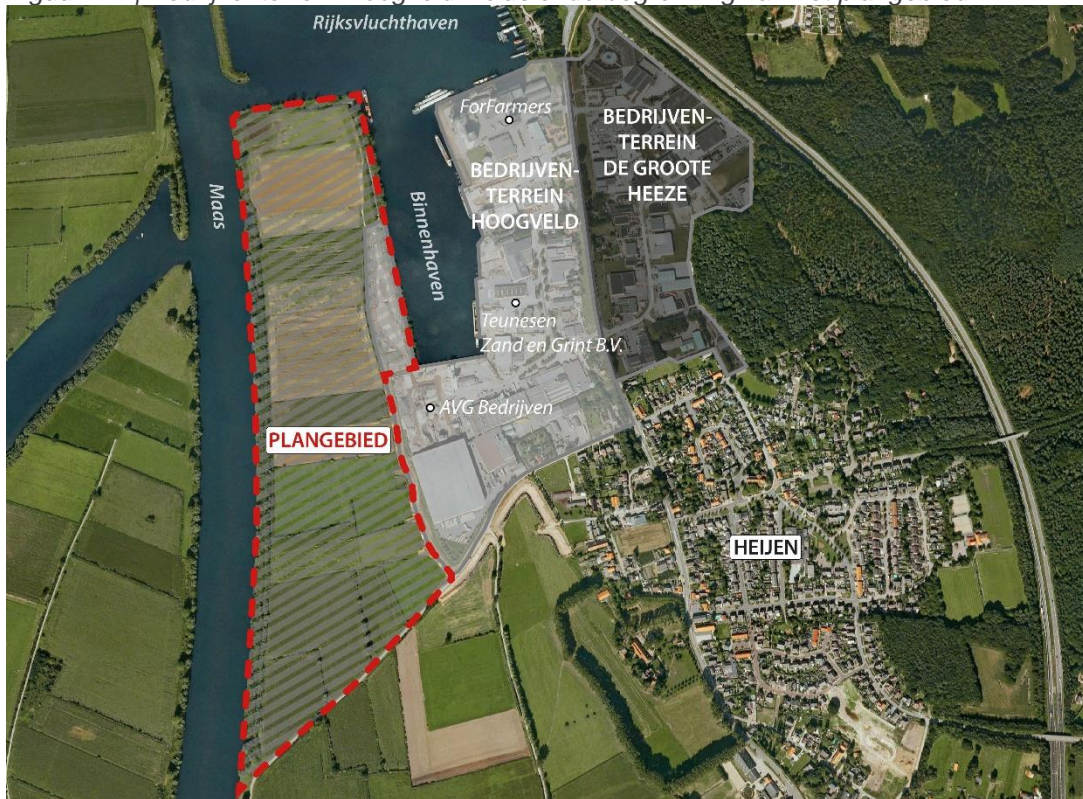
In de periode van 14 juni tot 15 juli 2020 heeft het voorontwerpbestemmingsplan en het daarbij behorende MER Uitbreiding Haven Heijen voor inspraak ter inzage gelegen. In deze periode zijn diverse inspraakreacties ontvangen. Daarnaast heeft de Commissie voor de m.e.r. een advies gegeven over het MER. De inspraakreacties en het advies van de Commissie voor de m.e.r. zijn aanleiding geweest om enkele uitgangspunten van het planvoornemen te wijzigen. Als gevolg van de gewijzigde uitgangspunten was het nodig enkele uitgevoerde onderzoeken te actualiseren. Ook waren er inspraakreacties bij die aanleiding zijn geweest tot aanvullend onderzoek.

Deze 'Aanvulling watertoets' is één van de uitgevoerde onderzoeken naar aanleiding van de inspraakreacties en het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r.. Het rapport richt zich in eerste instantie op het planvoornemen zoals dat in het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt. Dit is het zogenoemde Voorkeursalternatief (VKA) uit het MER. Dit VKA is in het MER gekozen naar aanleiding van een effectanalyse en -vergelijking van drie alternatieven voor de uitbreiding van Haven Heijen. Een ander resultaat van de gewijzigde onderzoeken had mogelijk kunnen leiden tot een andere afweging voor het VKA. Daarom wordt in voorliggend rapport ook ingegaan op wat de gewijzigde resultaten betekend zouden hebben voor de drie onderzochte alternatieven in het MER.

1.2 Uitbreiding Haven Heijen

De huidige binnenhaven Heijen ligt ten zuiden van de kern Gennep en ten noordwesten van de kern Heijen in de Gemeente Gennep. De binnenhaven is onderdeel van het bedrijventerrein Hoogveld. Gelet op de toenemende vraag naar watergebonden bedrijventerrein (per schip te bereiken) met bijbehorende overslagmogelijkheden bestaat er behoefte aan uitbreiding van Haven Heijen c.q. nieuw bedrijventerrein voor watergebonden bedrijvigheid.

Figuur 1.1 | Bedrijventerrein Hoogveld inclusief de begrenzing van het plangebied

Om de uitbreiding van Haven Heijen door middel van nieuw watergebonden bedrijventerrein mogelijk te maken, dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden en dienen verschillende vergunningen aangevraagd te worden. Vanwege de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten in het gebied en de mogelijke gevolgen ervan voor de omgeving, is het volgens de Wet milieubeheer (Wm) wettelijk verplicht om, gekoppeld aan de besluitvorming over het bestemmingsplan, een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren. In het kader van het bestemmingsplan en de m.e.r.. zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd.

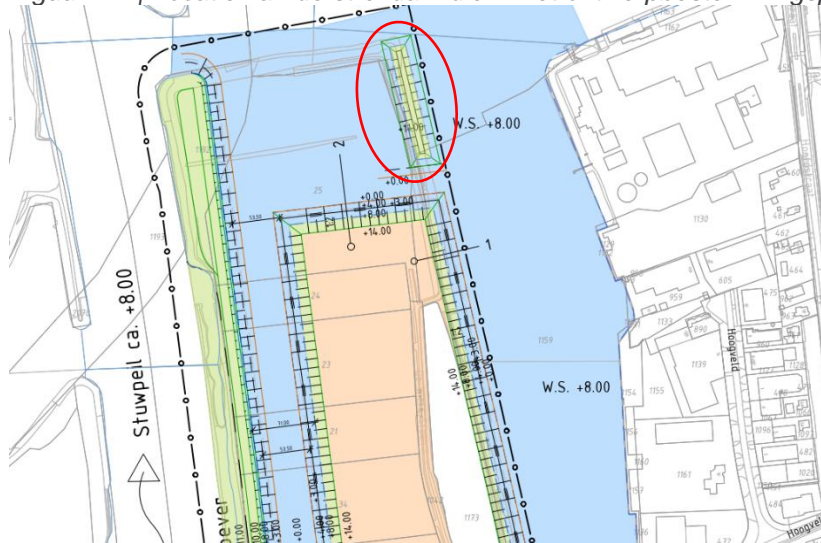
1.3 Gewijzigde uitgangspunten en vraagstelling onderzoek

Gewijzigde uitgangspunten

Naar aanleiding van de inspraakreacties en het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- In het voorontwerpbestemmingsplan was in de haven een onderwaterdepot opgenomen. Naar aanleiding van verschillende inspraakreacties is besloten dit onderwaterdepot niet op te nemen in het ontwerpbestemmingsplan.
- In het VKA ten behoeve van het ontwerpbestemmingsplan is aanvullend een strekdam opgenomen tussen de nieuwe haven en de woonboten (zie rode cirkel figuur 1.2).
- Als gevolg van verschillende gewijzigde uitgangspunten, is een nieuwe berekening uitgevoerd naar de verwachte verandering van de verkeersintensiteiten. Deze nieuwe berekening is gebaseerd op een meer realistische invulling van het bedrijventerrein en houdt rekening met de beoogde Modal Shift. Uit de nieuwe berekening blijkt dat de intensiteiten als gevolg van het planvoornemen aanzienlijk minder toenemen.

Figuur 1.2 | Locatie van de strekdam die in het ontwerpbestemmingsplan is toegevoegd

Vraagstelling onderzoek aanvulling watertoets

Voor de watertoets zijn twee wijzigingen relevant. Allereerst zorgt het weglaten van het onderwaterdepot ervoor dat de effecten van het gebruik daarvan niet meer zullen optreden. Daarnaast is het relevant dat er in het nieuwe ontwerp een strekdam is opgenomen die er in het vorige ontwerp nog niet was. Voor het ontwerpbestemmingsplan is de eerder opgestelde watertoets aangevuld op basis van deze ontwerpwijzigingen. Voorliggend rapport geeft hiervan de resultaten.

NB: Naar aanleiding van de ter inzage legging van het voorontwerpbestemmingsplan en het MER zijn enkele inspraakreacties ingediend over de voor het MER en voorontwerpbestemmingsplan uitgevoerde watertoets. De beantwoording van deze inspraakreacties is gegeven in de Nota van antwoord, die bij het ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd. Daarop wordt in voorliggend rapport niet nader ingegaan.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de eventuele wijzigingen in waterbeleid en uitgangspunten. In hoofdstuk 3 zijn de conclusies uit het vorige ontwerp beschreven evenals de gevolgen van de huidige wijzigingen in het ontwerp. Ten slotte zijn in hoofdstuk 4 conclusies opgenomen.

2 Beleid en uitgangspunten

Onderstaand zijn de wijzigingen beschreven in het beleidskader ten opzichte van het beleid zoals beschreven in de Watertoets voor het voorontwerpbestemmingsplan.

Waterkering

De huidige normering voor de primaire kering is:

- Signaleringswaarde 1:1000 is (norm voor de toekomst, zou de dijk niet meer aan deze hele strenge norm voldoen is er nog ruim tijd voor maatregelen).
- Ondergrens 1:300 (hier moet de dijk aan voldoen, hier zit een meerlaagse veiligheid redenatie achter zoals vluchtkans etc. gericht op hoeveel mensenlevens verloren gaan).

De normering geldt echter niet voor buitendijks gebied (waarvoor geen norm geldt). Omdat het plangebied van het nieuwe bedrijventerrein en de haven buitendijks ligt, is hier de rivierkundige berekening zoals uitgevoerd voor het MER en het voorontwerpbestemmingsplan (RiQuest; Uitbreiding Haven Heijen, MER-achtergrondrapportage rivierkunde, 1 maart 2019) nog steeds van toepassing.

Normering watercompensatie verharding

Op 12 maart 2019 zijn de nieuwe beleidsregels van en door waterschap Limburg vastgesteld. In artikel 10, uitgangspunt 4 is het volgende beschreven:

Dynamische bergings/infiltratievoorzieningen dienen minimaal gedimensioneerd te worden op een neerslaggebeurtenis met herhalingsijd 1:100, gemiddeld klimaatscenario 2050. Voor Noord- en Midden-Limburg dient daarbij een buiduur van 24 uur te worden gehanteerd, zijnde 100 mm. Voor Zuid-Limburg (heuvelland) geldt in afwijking hiervan bij maatwerk een buiduur van twee uur, zijnde 80 mm. Uitleg: in Zuid-Limburg is een korte bui meer bepalend voor de benedenstroomse belasting dan een langdurige bui.

3 Toekomstige waterhuishouding: wijzigingen

3.1 Samenvatting waterhuishouding vorig ontwerp

Navolgend zijn puntsgewijs de belangrijkste kenmerken van het vorige ontwerp beschreven:

Afwerkpeil

- Het toekomstige afwerkpeil bedraagt NAP +14,00 m. Ten opzichte van het huidige maaiveld betekent dit een minimale ophoging van 2,2 m, zie paragraaf 4.1. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de benodigde minimale ontwateringsdiepte van 0,7 m voor de toekomstige functies.
- Het plangebied is buitendijks van de primaire waterkering gelegen. Uit het rivierkundig onderzoek (RiQuest; **Uitbreiding Haven Heijen, MER-achtergrondrapportage rivierkunde, 1 maart 2019**) blijkt dat de nieuwe terreinhoogte boven de hoogwaterstand van de maatgevende afvoer (T250) is gelegen. Bij een extreme afvoer (T1250, oude normering waterkering) zal de hoogwaterstand echter hoger zijn dan de geplande aanleghoogte. Op basis van het voorgenomen afwerkpeil zal het nieuwe bedrijventerrein dus wateroverlast kunnen ondervinden in extreme hoogwatersituaties. Geadviseerd wordt bij aanleg van bebouwing in de aanleghoogte (vloerpeil) rekening te houden met de buitendijkse ligging en de kans op inundatie vanuit de rivier.

Vuilwater

- De vuilwaterafvoer van het te ontwikkelen gebied dient gescheiden van hemelwater te worden ingezameld en afgevoerd naar het vuilwaterriool;

Waterkwantiteit

- Uitgaand van een worst-case benadering (variant damwand) bedraagt de toename aan verhard oppervlak 12,6 ha. In de watertoets is uitgegaan van afvoer van hemelwater naar het aangrenzende oppervlaktewater. Dit betreft een rechtstreekse lozing op de Maas en daarmee geen belasting van het oppervlaktewater in beheer bij Waterschap Limburg. Mogelijk zijn zuiverende voorzieningen noodzakelijk om emissie van verontreinigende stoffen tegen te gaan. Wanneer hemelwaterberging wel op eigen terrein wordt toegepast wordt geadviseerd om ten behoeve van de bedrijfszekerheid een robuuste en veilige hemelwaterverwerking te realiseren.

Waterkwaliteit

- De lozing van hemelwater op de Maas dient te voldoen aan de richtlijnen voor waterkwaliteit. Deze richtlijnen zijn specifiek gemaakt in het Activiteitenbesluit milieubeheer, lozingen binnen inrichtingen. Dit besluit stelt hier regels voor die gevolgd dienen te worden. In het Activiteitenbesluit 3.4.3 (opslaan en overslaan van goederen) is bepaald waaraan de lozing moet voldoen en of is toegestaan. Een van de voorwaarden is dat doelmatige bemonstering mogelijk gemaakt dient te worden. Voor de overige bepalingen wordt verwezen naar het Activiteitenbesluit.

Onderhoud

- Onderhoud in de nieuwe haven zal met name bestaan uit maaien en onderhoudsbaggeren. Bij het onderhoud dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met eventuele aanwezige ecologische waarden. Dit is met name van toepassing aan de zuid- en westzijde van de nieuwe havenarm waar de oever met flauw talud wordt aangelegd en daarmee een significant potentieel ecologisch areaal betreft. Bij uitvoeren van onderhoud vanaf de kant dient rekening te worden gehouden met een voldoende draagkrachtige onderhoudsstrook voor rijdend materieel. Voor varend onderhoud dient een in- en uitlaatplaats beschikbaar te zijn. Het van onderhoud afkomstig maaisel dient verwerkt te kunnen worden.

Onderwaterdepot

- Het onderwaterdepot bevindt zich beneden het bodemniveau van de haven. Naar verwachting zal jaarlijks vijfmaal materiaal in depot worden gebracht en tweemaal per jaar uit depot worden gehaald. Gezien de aard van de delfstof (grind) en het laagfrequente gebruik zal ter plaatse van het depot naar verwachting geen permanente versterking van soorten plaatsvinden.

3.2 Veranderingen waterhuishouding na ontwerpwijzigingen

In deze paragraaf zijn de aanpassingen ten opzichte van de 'oude' conclusies van paragraaf 3.1 beschreven.

Waterkwantiteit

Voor compensatie van afstromend hemelwater van nieuw verhardingen is een nieuwe norm van kracht (100 mm, zie hoofdstuk 2). De nieuwe normering watercompensatie heeft echter geen invloed omdat hemelwater rechtstreeks op de Maas kan worden geloosd. Hiermee vindt geen (extra) belasting plaats op het regionale watersysteem. Om desondanks te borgen dat wordt voldaan aan de normering voor watercompensatie van verharding, wordt aanbevolen in de regels de normen van het waterschap op te nemen.

Afwerkpeil

Voor het nieuw aan te leggen bedrijventerrein geldt geen norm (buitendijks), hiervoor dient de inundatiefrequentie conform het rivierkundige onderzoek aangehouden worden. Net als in de eerdere watertoets, wordt geadviseerd bij aanleg van bebouwing in de aanleghoogte (vloerpeil) rekening te houden met de buitendijkse ligging en de kans op inundatie vanuit de rivier. Ook dient inzichtelijk te zijn wat de kans op verspreiding van schadelijke stoffen is bij overstroming van het gebied, bijvoorbeeld door het opstellen van een calamiteitenplan.

Onderwaterdepot

In het huidige ontwerp is geen onderwaterdepot opgenomen en is een strekdam toegevoegd, zie figuur 1.2. Ter plaatse van de strekdam is in de huidige situatie de westoever van de haven, deze blijft dus deels gehandhaafd (of wordt na afgraven weer teruggebracht). Als gevolg van deze ontwerpwijziging worden geen effecten op de waterhuishouding verwacht.

3.3 Vergelijking onderzochte alternatieven MER

In het MER voor Uitbreiding Haven Heijen zijn drie alternatieven onderzocht. Mede op basis van het MER is destijds vast komen te staan dat alternatief 2 'bedrijven met haven' inclusief enkele, beperkte aanpassingen enerzijds het meest recht doet aan de doelen gesteld aan het planvoornemen en anderzijds voor wat betreft de meest bepalende milieueffecten de voorkeur had. Voor wat betreft het aspect water(huishouding) zaten er beperkte verschillen in de beoordeling van de alternatieven. Deze verschillen zaten vooral in alternatief 3 (bedrijven langs de Maas). Dit alternatief scoorde aanzienlijk slechter ten aanzien van oppervlaktewaterkwaliteit. Een ander verschil zat in het onstabiele talud van alternatief 2 'bedrijven met haven'. Dit is later in het voorkeursalternatief aangepast. De ontwerp wijzigingen (weglaten onderwaterdepot en toevoegen strekdam) zouden niet hebben geleid tot andere conclusies voor de alternatieven.

4 Conclusie

In deze aanvulling op de watertoets voor het project uitbreiding Haven Heijen is inzichtelijk gemaakt wat er is gewijzigd sinds de ter inzage legging van het voorontwerpbestemmingsplan in de periode van 14 juni tot 15 juli 2020. In het ontwerp zijn twee relevante zaken gewijzigd: het weglaten van het onderwaterdepot en het toevoegen van een strekdam. Uit de analyse blijken er ook wijzigingen in het beleid te zijn: de norm watercompensatie van waterschap Limburg en de inundatiefrequentie voor buitendijks gebied.

Gewijzigd beleid

Hemelwater wordt rechtstreeks op de Maas geloosd waardoor geen extra belasting voor het regionale watersysteem optreedt. Om desondanks te borgen dat wordt voldaan aan de normering voor watercompensatie van verharding, wordt aanbevolen in de regels de normen van het waterschap op te nemen.

Het plangebied ligt buitendijks. De nieuwe normen voor de primaire waterkering zijn hier dus niet van toepassing. Voor het buitendijkse gebied geldt (nog steeds) geen norm, hier is de berekende inundatiefrequentie van toepassing. Aandachtspunt is de mogelijkheid tot inundatie van het terrein. Net als in de eerdere watertoets geconstateerd, dient inzichtelijk te worden gemaakt wat het risico is op verspreiding van schadelijke stoffen in geval van overstroming van het gebied en een calamiteitenplan.

Wijzigingen in het ontwerp

De aanpassingen in het ontwerp hebben geen negatief effect op de waterhuishouding. Met inachtneming van bovenstaande punten wordt met de ontwikkeling Haven Heijen nog steeds voldaan aan de gestelde criteria. Het planvoornemen heeft derhalve geen nadelige gevolgen voor de waterhuishoudkundige situatie.

Onderzochte alternatieven MER

In het MER zijn drie alternatieven onderzocht. Op basis van het MER is vervolgens een voorkeursalternatief gekozen. De wijzigingen in het ontwerp (weglaten onderwaterdepot en toevoegen strekdam) zouden niet hebben geleid tot een andere keuze voor het voorkeursalternatief. Zowel het onderwaterdepot als de strekdam hebben geen invloed op de effecten als gevolg van het voorkeursalternatief. De ontwerpwijzigingen (weglaten onderwaterdepot en toevoegen strekdam) zouden niet hebben geleid tot andere conclusies voor de alternatieven.